

ACTA UNIVERSITATIS LODZIENSIS			
FOLIA SOZOLOGICA	3	225—235	1986
(Acta Univ. Lodz., Folia sozol.)			

SPRAWOZDANIA I KOMUNIKATY

Romuald OLACZEK

SPRAWOZDANIE Z SYMPOZJUM W BURZENINIE

W dniach 2—5 października 1980 r. odbyło się ogólnopolskie sympozjum naukowe pod nazwą „Seminarium na temat warunków skutecznej ochrony zasobów genowych roślin w rezerwach i parkach narodowych”, zorganizowane przez Zakład Botaniki Instytutu Biologii Środowiskowej Uniwersytetu Łódzkiego. Otwarcie sympozjum odbyło się w Łodzi (fot. 1), w sali wykładowej biologii, tu też wysłuchano pierwszych referatów. Na pozostałe trzy i pół dnia przeniesiono obrady do Burzenina nad Wartą niedaleko Sieradza. Wygłoszono ogółem 23 referaty, a każdy z nich wywoływał ożywioną dyskusję. Niektóre problemy były omawiane na przykładzie konkretnych układów przyrodniczych w toku trzech wycieczek terenowych. Na stanowisku flory kserotermicznej w Wielkiej Wsi (wychodnia margla) dyskutowano zagadnienie konserwacji półnaturalnych zbiorowisk roślinnych w rezerwach przyrody (fot. 2). W trakcie wycieczki do lasów w okolicy Złoczewa oglądano ogromne okazy kwitnących bluszczu *Hedera helix* oraz nowe naturalne stanowisko cisa *Taxus baccata* w uroczysku „Pyszków”, a następnie zwiedzano rezerwat leśne „Nowa Wieś” i „Komasówka”. W rezerwach tych omawiano konieczność dostosowania metod konserwacji przyrody do celów ochrony i stanu dynamicznego chronionych ekosystemów, a więc zakres dopuszczalnej w rezerwacie ingerencji, np. w strukturę i skład gatunkowy drzewostanu, w proces obsiewania i odnawiania się drzew, w procesy konkurencji i naturalną selekcję młodych drzew, w skład gatunkowy i zagęszczenie składników runa leśnego itd. Trzecia wycieczka, w ostatnim dniu obrad, zapoznała uczestników sympozjum ze skutkami budowy kopalni węgla

brunatnego w Bełchatowie — największej w Polsce — dla szaty roślinnej i krajobrazu.

Wszystkie referaty wygłoszone lub nadesłane na sympozjum były zamówione u autorów przez jego organizatorów (dr Marię Ławrynowicz i doc. Romualda Olaczka). Uczestniczyły w nim osoby zaproszone z siedmiu ośrodków uniwersyteckich, znane z aktywnej działalności naukowej i społecznej w ochronie przyrody, reprezentujące wszystkie generacje botaników: 6 profesorów, 7 docentów, 14 doktorów i 7 magistrów. Jak widać, „piramida wieku” uczestników miała spłaszczony wierzchołek i zwężoną podstawę. Z rozmysłem dokonany dobór tematów referatów i osób — referentów sprzyjał tematycznej zwartości dyskusji oraz pomógł w uzyskaniu dobrych wyników poznawczych seminarium. Jego główne cele — przedstawienie teorii i praktyki ochrony przyrody z biernej pozycji na czynną, wskazanie braków w dotychczasowej realizacji ochrony przyrody w rezerwach i parkach narodowych oraz rozszerzenie pojęcia ochrony gatunków na ochronę zasobów genowych roślin — zostały osiągnięte w takim stopniu, w jakim uczestnicy seminarium mają wpływ na bieg spraw ochrony przyrody w Polsce.

Plonem sympozjum jest uchwalona na nim rezolucja, wyrażająca stosunek botaników uczestniczących w ochronie przyrody do jej stanu w kraju i wskazująca drogi polepszenia sytuacji, a także zbiór prac, powstałych na podstawie referatów i dyskusji w Burzeninie, a opublikowanych w niniejszym tomie. Organizatorzy seminarium i redaktor tomu przepraszają autorów za długą zwłokę w publikacji.

PROGRAM „SEMINARIUM NA TEMAT
WARUNKÓW SKUTECZNEJ OCHRONY ZASOBÓW GENOWYCH ROŚLIN
W REZERWATACH I PARKACH NARODOWYCH”
ŁÓDŹ—BURZENIN, 2—5 PAŹDZIERNIKA 1980 R.

2 października

- 10,00   Otwarcie seminarium, Gmach Biologii Uniwersytetu Łódzkiego
- 10,15—12,00 Referaty wprowadzające. Przewodniczył doc. dr hab. Ryszard Sowa
Prof. dr hab. Anna Medwecka-Kornaś (Kraków) — *Ekologiczne problemy ochrony rezerwatowej*
Prof. dr hab. Alina Skirgiello (Warszawa) — *Ochrona grzybów w systemie ochrony przyrody w Polsce*
Dr Maria Ławrynowicz i doc. dr hab. Romuald Olaczek (Łódź) — *Główne problemy ochrony zasobów genowych roślin w warunkach naturalnych in situ*

- 12,00 Wyjazd do Burzenina
- 15,00—18,00 Sesja referatowa I. Ekologiczne problemy rezerwatowej ochrony zasobów genowych. Przewodniczył prof. dr hab. Jerzy Fabijanowski
 Dr Jacek Herbich (Gdańsk) — *Ochrona zasobów genowych roślin a sukcesja roślinności w rezerwach i parkach narodowych*
 Doc. dr hab. Jadwiga Wilkoń-Michalska (Toruń) — *Tendencje rozwojowe i ochrona halofitów* (odczytała M. Ceynowa-Giełdon)
 Doc. dr hab. Zygmunt Denisiuk (Kraków) — *Ekologiczne problemy w ochronie rezerwatowej fitocenozy łąkowych*
 Dr Maria Herbichowa (Gdańsk) — *Warunki skutecznej ochrony atlantyckiej flory torowiskowej*
- 19,00—20,30 Dyskusja

3 października

- 8,45—13,00 Wycieczka do rezerwatów „Nowa Wieś” i „Komasówka” na Wysoczyźnie Złoczewskiej. Prowadzili: doc. dr hab. Ryszard Sowa i dr Maria Ławrynowicz
- 15,00—17,40 Sesja referatowa II. Ocena stanu ochrony zasobów genowych roślin w Polsce. Przewodniczyła prof. dr hab. Alina Skirgiełło
 Prof. dr hab. Izabela Dąbska (Poznań) — *Stan ochrony zasobów roślin wodnych w Polsce i warunki tej ochrony*
 Prof. dr hab. Hanna Piotrowska (Gdańsk) — *Stan ochrony zasobów genowych roślin strefy przybałtyckiej*
 Dr Ryszard Markowski (Gdańsk) — *Warunki zachowania zasobów genowych wybranych gatunków roślin górskich na obszarze regionu gdańskiego*
 Dr Maria Ławrynowicz (Łódź) — *Specyficzne problemy w ochronie zasobów genowych grzybów*
 Doc. dr hab. Władysław Wojewoda (Kraków) — *Badania mikoflorystyczne a ochrona grzybów w Polsce*
- 17,40—18,00 Dyskusja
- 19,30—21,00 Wieczór z przeżroczami

4 października

- 8,00—12,30 Sesji referatowej II ciąg dalszy. Przewodniczyła prof. dr hab. Hanna Piotrowska
 Prof. dr hab. Stanisław Król (Poznań) — *Stan rodzimych populacji cisza w Polsce i wnioski stąd płynące dla ochrony rezerwatowej*
 Doc. dr hab. Mirosława Ceynowa-Giełdon (Toruń) — *Ocena stanu ochrony flory kserotermicznej w rezerwach stepowych nad Dolną Wisłą*
 Dr Józef K. Kurowski (Łódź) — *Ocena stanu ochrony flory Polski Środkowej w rezerwach przyrodniczych*
 Dr Jacek Herbich (Gdańsk) — *Projekt ochrony chwastów polnych*
 Dr Ludmiła Bielousowa (Moskwa) — *Ochrona zasobów genowych roślin w zapowiednikach ZSRR* (odczytał R. Olaczek)
 Doc. dr hab. Jerzy Fabiszewski (Wrocław) — *Problemy zachowania swoistej flory Sudetów w Karkonoskim Parku Narodowym*
 Dr Halina Piękoś-Mirkowa (Zakopane) — *Aktualne problemy ochrony zasobów genowych roślin naczyniowych w Tatrzańskim Parku Narodowym*

- 12,30—13,00 Dyskusja
- 14,30—16,00 Wycieczka na stanowisko flory kserotermicznej w Wielkiej Wsi. Prowadził doc. dr hab. Romuald Olaczek
- 16,30—18,15 Sesja referatowa III. Metody i organizacja ochrony rezerwatowej. Przewodniczyła prof. dr hab. Anna Medwecka-Kornaś
- Doc. dr hab. Ryszard Zaręba (Warszawa) — *Lokalne migracje Linnaea borealis w nadleśnictwie Rogów, jego ochrona w lasach gospodarczych i w rezerwacie „Górki”*
- Doc. dr hab. Jadwiga Gawłowska (Kraków) — *Organizacja ochrony szaty roślinnej w rezerwachach florystycznych* (odeczytał R. Olaczek)
- Doc. dr hab. Ryszard Zaręba (Warszawa) — *Ochrona zasobów genowych flory rodzimej a problemy zagospodarowania rezerwatów i parków narodowych*
- Prof. dr hab. Jerzy Fabijanowski (Kraków) — *Kierunki doskonalenia ochrony rezerwatowej w Polsce*
- 19,30 Dyskusja generalna, uchwalenie rezolucji

5 października

- 9,00—15,00 Wycieczka w Kotlinę Szczercowską i na teren budowy kopalni węgla brunatnego i elektrowni w Bełchatowie. Prowadził dr Józef K. Kurowski
- ok. 16,00 Powrót do Łodzi, zakończenie seminarium

LISTA UCZESTNIKÓW SEMINARIUM

- Jolanta BAGROWSKA — mgr, Instytut Biologii Środowiskowej UE, Łódź
- Mirosława CEYNOWA-GIELDON — doc. dr hab., Instytut Biologii Uniwersytetu im. M. Kopernika, Toruń
- Krystyna CZYZEWSKA — dr, Instytut Biologii Środowiskowej UE, Łódź
- Izabela DAMBSKA — prof. dr hab., Zakład Hydrobiol. UAM, Poznań
- Zygmunt DENISIUK — doc. dr hab., Zakład Ochrony Przyrody i Zasobów Naturalnych, PAN, Kraków
- Jerzy FABIJANOWSKI — prof. dr hab., Instytut Hodowli Lasu AR, Kraków
- Jerzy FABISZEWSKI — doc. dr hab., Instytut Biologii Roślin AR, Wrocław
- Lucyna FAGASIEWICZ — dr, Instytut Biologii Środowiskowej UE, Łódź
- Ewa FILIPIAK — dr, Instytut Biologii Środowiskowej UE, Łódź
- Janusz HERZNIAK — dr, Instytut Biologii Środowiskowej UE, Łódź
- Jacek HERBICH — dr, Zakład Ekologii Roślin UG, Gdynia
- Maria HERBICH — dr, Zakład Ekologii Roślin UG, Gdynia
- Bogdan JACKOWIAK — mgr, Zakład Taksonomii Roślin UAM, Poznań
- Janina JAKUBOWSKA-GABARA — dr, Instytut Biologii Środowiskowej UE, Łódź
- Róża KAZMIERCZAKOWA — dr, Zakład Ochrony Przyrody i Zasobów Naturalnych PAN, Kraków
- Stanisław KRÓL — prof. dr hab., Zakład Botaniki Ogólnej AR, Poznań
- Józef KUROWSKI — dr, Instytut Biologii Środowiskowej UE, Łódź
- Maria KURZAC — mgr, Instytut Biologii Środowiskowej UE, Łódź
- Maria ŁAWRYNOWICZ — dr, Instytut Biologii Środowiskowej UE, Łódź
- Maciej MAMINSKI — mgr, Instytut Biologii Środowiskowej UE, Łódź
- Kazimierz MAMOS — mgr, Instytut Biologii Środowiskowej UE, Łódź

Fot. J. Hereźniak

Fot. 1. Uczestnicy sympozjum przed Gmachem Biologii UŁ

The participants of symposium before the Biology Faculty Building of Łódź University

Fot. J. Hereźniak

Fot. 2. Dyskusja nad ochroną muraw kserotermicznych w projektowanym rezerwacie

„Wielka Wieś” koło Burzenina

Discussion on xerothermic grassland conservation in the projected steppe reserve

„Wielka Wieś” near Burzenin

- Ryszard MARKOWSKI — dr, Zakład Ekologii Roślin UG, Gdynia
Anna MEDWECKA-KORNAS — prof. dr hab., Instytut Botaniki UJ, Kraków
Zbigniew MIREK — dr, Instytut Botaniki PAN, Kraków
Romuald OLACZEK — doc. dr hab., Instytut Biologii Środowiskowej UŁ, Łódź
Hanna PIOTROWSKA — prof. dr hab., Zakład Ekologii Roślin UG, Gdynia
Zofia POZNAŃSKA — mgr, Zakład Ochrony Przyrody i Zasobów Naturalnych PAN,
Kraków
Ludwik SAMOSIEJ — mgr, Instytut Biologii Środowiskowej UŁ, Łódź
Alina SKIRGIEŁŁO — prof. dr hab., Instytut Botaniki UW, Warszawa
Ryszard SOWA — doc. dr hab., Instytut Biologii Środowiskowej UŁ, Łódź
Urszula WARCHOLIŃSKA — dr, Instytut Biologii Środowiskowej UŁ, Łódź
Władysław WOJEWODA — doc. dr hab., Instytut Botaniki PAN, Kraków
Zygmunt WNUK — dr, Instytut Biologii Środowiskowej UŁ, Łódź
Ryszard ZARĘBA — doc. dr hab., Instytut Organizacji Gospodarstwa Leśnego SGGW-
-AR Warszawa